

a 40 kroků spatřil protijedoucí motocykl, nevyhnul ihned na levo, ačkoli měl na vyhnutí místa dost a stačilo jen nepatrné zabočení do leva a ačkoli podle posudku znalce zabočení na levo dalo se provésti rychleji než zabrzdění vozu a jeho zastavení, stíhá ho i v tomto směru zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. I kdyby tu snad bylo spoluzavinění na straně usmrceného J-y, nebylo by to způsobilým, obžalovaného sprostí zodpovědnosti, ježto k trestnosti podle § 335 tr. zák. se nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal jen činěním (opomenutím) obžalovaného samotného, naopak k jeho zodpovědnosti stačí, když sám vyvolal, byť i jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz. Zodpovědnosti byl by obžalovaný za škodný výsledek prost jen tehdy, kdyby byl osvědčil ve všech směrech ostražitost jemu náležející a zejména splnil všechny předpisy proň v úvahu přicházející. Že tomu tak není, bylo dovedeno. Zmateční stížnost vytýká též správně, že neodůvodněným je užití zásady »in dubio pro reo« pro případ, že by jízda mladého obžalovaného neodpovídala všem zkušenostem staršího šoféra. V tomto odůvodnění projevuje se zřejmě nesprávný výklad zákonných předpisů o povinnostech řidiče, které nečiní rozdíl mezi mladým a nezkušeným a mezi starším a zkušenějším řidičem, a které naopak pro případ abnormální situace v jízdní dráze, ohrožující život, zdraví a tělesnou bezpečnost pasantů ve zvýšené míře, ukládají řidiči tím větší zodpovědnost a těžší povinnosti, a tudíž ovšem i vynaložení tím větší opatrnosti a obezřetnosti. A tuto vyšší míru opatrnosti měl obžalovaný vynaložiti tím spíše, jestliže pro svůj mladý věk neměl ještě dostatečných zkušeností. Zmateční stížnost dovozuje proto správně, že nalézací soud vyloučil objektivní zavinění obžalovaného na srážce jen následkem právně mylného výkladu zákona (§ 335 tr. zák. a min. nař. čís. 81/1910). Odůvodněné podle čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř. zmateční stížnosti bylo proto vyhověti a rozsudek zrušiti. Poněvadž však nalézací soud v důsledku onoho vadného podkladu vyloučil i subjektivní zavinění obžalovaného, nelze rozhodnouti ihned ve věci samé, pročež bylo věc vrátiti na soud prvé stolice, by ji znova projednal a rozhodl. Za tohoto stavu věci nebylo zapotřebí zabývatí se dalšími ještě výtkami zmateční stížnosti.

Čís. 3440.

Zločin utržení na cti udáním ze zločinu poškození cizího majetku podle § 85 písm. a) tr. zák. (politím prádla) předpokládá jak tvrzení, že škoda tím vzešlá nebo zámýšlená převyšuje 200 Kč, tak i tvrzení, že poškození (zničení nebo znehodnocení prádla) bylo zámýšleno; škodou není celá cena (prádla), nýbrž jen částka její rovnající se znehodnocení.

Úmysl, význam a dosah projevu jest posuzovati podle celého jeho obsahu a vnitřní souvislosti jeho částí.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, Zm I 488/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku zemského trestního

soudu v Praze ze dne 4. května 1928, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem utržení na cti podle § 209 tr. zák. zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, jež uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 5 a čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř., není sice v právu, pokud namítá, že souzený projev nebyl udáním V-é ze zločinu zlomyslného poškození cizího majetku, protože škoda způsobená podle udání V-ou činila jen 90 Kč a protože stěžovatelka nevěděla, že výše škody přes 200 Kč činí zlomyslné poškození cizí věci zločinem. Avšak důvodnou je stížnost, pokud v úvahách, byl-li stěžovatelkou udán zločin, uplatňuje též okolnosti svědkem K-em uvedené, avšak rozsudkem opomenuté a vytýká tímto zřetelným poukazem, že výrok soudu o skutečnostech rozhodných jest neúplným, protože nepřihlíží k seznání svědka K-e, že se při vyšetřování příběhu, stěžovatelkou udaného, ptal stěžovatelky na cenu věcí, z jejichž poškození V-ou obvinila. Zločinem utržení na cti jest projev, který jest podle povšechné své povahy s to a směřuje podle úmyslu mluvčího k tomu, by byl — přímo (první věta) nebo nepřímo (druhá věta § 209 tr. zák.) — u vrchnosti vyvolán nesprávný předpoklad, že určitá osoba od mluvčího různá spáchala určitý skutek zločinný. Předpoklad takového rázu jest výsledkem úvah, kterými srovnává vrchnost obsah projevu pachatelova s dotčenými ustanoveními trestního zákona. Ježto se úvahy ty dějí ihned v době projevu pachatelova, nemůže v nich vrchnost přihlížeti k okolnostem, o nichž se doví teprve po projevu, a jest proto pro posouzení, udala-li stěžovatelka V-ou pro zločin, lhostejno, mohlo, či mělo-li býti a bylo-li pak skutečně v soudním řízení dodatečně zjištěno, že škoda, z jejíhož způsobení byla V-á stěžovatelkou u četnictva obviněna, nedosahuje zločinné hranice. Vykládá-li se pak — jak nutno — trestní zákon při jeho srovnávání s obsahem projevu pachatelova správně, nemohou býti různými předpoklad pachatelův a předpoklad vrchnosti, jaký jest právní význam toho, co pachatel o nařčené osobě udal. Odchylné hodnotění pachatelem bylo by výronem neznalosti (včetně nesprávného výkladu) trestního zákona, jehož neznalost jest podle § 3 tr. zák. bezvýznamná. Proto nezáleží na tom, že stěžovatelka — jak stížnost uplatňuje, avšak rozsudek nezjišťuje, ovšem také nepopírá — nevěděla, že zlomyslné způsobení škody větší 200 Kč na cizím majetku je zločinem. Stejně z téhož důvodu nemůže býti udateli (obviňovateli) na újmu, připojuje-li ke skutkovým údajům právní závěry při správném výkladu zákona mylné o tom, že nařčená osoba spáchala udanými na ni skutečnostmi zločin nebo že naplnila jimi tu kterou zákonou známku dotčeného zločinu. Nikoliv takové závěry, úsudky, názory udatelům (obviňovatelům) k vrchnosti vyslovené, nýbrž jediné skutečnosti jím vrchnosti sdělené mohou býti opodstatněním předpokladu vrchnosti, že nařčená osoba spáchala určitý zločin, předsevzala skutek, v němž jsou veškeré skutkové složky, jichž třeba k naplnění skutkové podstaty určitého zločinu jak po stránce objektivní, tak i po stránce sub-

jektivní. V souzeném projevu stěžovatelčině může tedy býti shledáno udání V-é ze zločinu zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 písm. a) tr. zák. jen tehdy, je-li zjištěno, že stěžovatelka tvrdila četnictvu i takové skutečnosti, které naplňují jednak objektivní znak, že škoda politím prádla stěžovatelčina skutečně vzešla — aneb alespoň, což arciž v této věci nepřichází v úvahu, škoda pachatelkou zamýšlená — převyšuje 200 Kč, jednak znaku subjektivního, že poškození (zničení nebo znehodnocení prádla) bylo V-ou zamýšleno. Tvrzení skutečností, jež by naplňovaly tento subjektivní znak, rozsudek nezjišťuje. Rozhodovací důvody uvádějí jen, že obžalovaná obvinila V-ou vědomě a křivě před vrchností ze zločinu poškození cizího majetku, a že řekla výslovně strážmistrovi, že jí pachatelka způsobila škodu alespoň 260 Kč. Ani v té ani v oné větě není zmínky o zlém úmyslu a ani v ostatních rozhodovacích důvodech není úvah o tom, vychrstla-li — podle tvrzení stěžovatelčina — V-á tekutinu na prádlo v úmyslu, by prádlo zničila nebo znehodnotila, nebo jen v úmyslu, by zašpiněním prádla způsobila stěžovatelce námahu nutnou k čistění prádla, nebo po případě, zasáhla-li tekutina prádlo jen nedopatřením, tedy nedbalostí V-é. Tím nastavší nedostatek skutkového opodstatnění subjektivní stránky zločinu § 85 písm. a) tr. zák., bez něhož jest podřadění udání stěžovatelčina pod pojem udání z onoho zločinu právně mylným, není sice stížností vytýkán, avšak nutno, jelikož právní omyl činí rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 10 tr. ř., po rozumu § 290 tr. ř. k němu přihlížeti, jako by byl stížností uplatňován. Pokud pak jde o druhý shora uvedený znak zločinu § 85 písm. a) tr. zák., uvádějí rozhodovací důvody, že obžalovaná tvrdila, že jí byla politím prádla způsobena škoda alespoň 260 Kč, pokud se týče, že označila výši škody penízem aspoň 260 Kč. Avšak nehledě k tomu, že jde ve slově »škoda« o slovo, zákonem užitě, tudíž o pojem právní, bylo soudu podle zásady, že úmysl, význam a dosah projevu jest posuzovati podle celého jeho obsahu a vnitřní souvislosti jeho částí, zkoumati, zda není v projevu stěžovatelky k četnictvu, tedy v závadném udání dalších údajů, poukazujících k tomu, že jde v údaji rozsudkem výhradně hodnoceném o pouhý úsudek, který došel dalšími současnými údaji vysvětlení a opravy a který proto nemůže podle toho, co uvedeno, býti stěžovatelce na újmu. K takovým údajům stěžovatelky poukazovalo rozsudkem opomenuté seznání svědka K-e, že se ptal stěžovatelky o ceně politého prádla. Přihlížení k tomuto výsledku hlavního přelíčení bylo by nutilo soud k úvahám, zda nebylo již v době vyšetřování oznámeného příběhu, tedy, jelikož šetření stalo se ihned při oznámení — již v době samotného udání z odpovědi, kterou dala stěžovatelka podle své obhajoby na onu otázku, a ze vzhledu politého prádla, které stěžovatelka četníkům ihned ukázala, vrchnosti zřejmo, že stěžovatelka udává jako škodu celou, po případě dokonce nabývací cenu prádla a řídí se tedy patrně nesprávným výkladem zákonného pojmu škody, kterou nemohla býti celá cena prádla, nýbrž jen částka její rovnající se způsobenému znehodnocení prádla, jelikož politím tekutinou nebylo prádlo zničeno a nestalo se naprosto nepoužitelným, nýbrž jen méněcenným. Pojetí opomenuté části výpovědi svědka K-e mohlo tudíž dáti úvahám soudu, zda byly udatelkou tvrzeny skutečnosti naplňující známku škody 200 Kč

převyšující, jiný stěžovatelce příznivý směr, tak že se vytýkaná neúplnost týče skutečnosti rozhodné a činí rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 5 tr. ř. Pro vyličené zmatky, podle jejichž povahy nelze se obejít bez nového hlavního přelíčení, bylo stížnosti, s jejíž ostatními vývody netřeba se zabývat, protože jimi není zmatek čís. 9 písm. a) dolíčen po zákonu, za souhlasu generální prokuratury vyhověno ihned v zasedání neveřejném podle § 5 zákona čís. 3 ř. zák. z roku 1878 a uznáno dále, jak se stalo.

Čís. 3441.

Sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek státnímu zastupitelství doručen ve smyslu § 78 tr. ř.; dnem sdělení prvopisu počíná lhůta k provedení odvolání (§§ 285, 294 tr. ř.), neprodužujíc se tím, že státní zastupitelství naléhalo na doručení opisu rozsudku a že mu byly proto spisy opětovně doručeny s opisem rozsudku.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, Zm I 726/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 19. srpna 1927, jímž bylo vyhověno odvolání státního zastupitelství v Mostě do trestu vyměřeného obžalovanému Eduardu B-ovi rozsudkem krajského soudu v Mostě ze dne 23. června 1927 pro zločin podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák., byl porušen zákon v ustanovení §§ 78 a 294 tr. ř., rozhodnutí to se zrušuje a uznává se, že se k odvolání státního zastupitelství nepřihlíží.

Důvody:

Obžalovaný byl dne 23. června 1927 rozsudkem krajského soudu v Mostě pro zločin podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. odsouzen podle § 202 tr. zák. s použitím § 55 tr. zák. do žaláře v trvání tří měsíců. Proti tomuto rozsudku ohlásilo státní zastupitelství téhož dne odvolání a žádalo za sdělení spisů s opisem rozsudku. Ohlášení odvolání došlo krajskému soudu dne 24. června 1927. Dne 30. června 1927 dodány státnímu zastupitelství trestní spisy s prvopisem rozsudku za účelem provedení odvolání. Státní zastupitelství vrátilo dne 6. července 1927 spisy krajskému soudu ku připojení vyžádaného opisu rozsudku, jenž nedošel. Krajský soud v Mostě vyhověl, načež spisy s opisem rozsudku státnímu zastupitelství v Mostě dne 30. července 1927 znovu došly (záznam o dojití na vyhotovení rozsudku). Odvolání bylo nyní státním zastupitelstvím dne 2. srpna 1927 provedeno a provedené odvolání u krajského soudu v Mostě dne 3. srpna 1927 podáno. Krajský soud předložil spisy dne 16. srpna 1927 vrchnímu zemskému soudu v Praze k rozhodnutí o odvolání státního zastupitelství. Vrchní zemský soud vyhověl odvolání státního zastupitelství rozsudkem ze dne 19. srpna 1927, zvýšiv trest